

	ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง : การจัดการมูลฝอย		หน้า : 1/4
			รหัส : SP-IC-009
ชื่อหน่วยงาน : คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในโรงพยาบาล			วันที่อนุมัติ :
คณะผู้จัดทำ		ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. นางเบญจวรรณ	มณีภาค	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	.....
2. นางบุษกร	นิลเขียว	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	.....
ผู้ตรวจสอบ : ..... (นางวารภรณ์ สมดี) หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ		ผู้อนุมัติ : ..... (นางวารภรณ์ วรรณโท) หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล	

การควบคุมระบบเอกสารคุณภาพ

ประวัติการแก้ไข :

ครั้งที่	วันที่ประกาศใช้	รายละเอียดการแก้ไข	หน้าที่
00		ประกาศใช้ทั้งฉบับ	1-4

1. วัตถุประสงค์

- ระเบียบการจัดการมูลฝอยฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการสร้างความปลอดภัย ความถูกต้องและเป็นหลักประกันว่าโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม มีระบบการควบคุมคุณภาพของการจัดการมูลฝอยที่ถูกต้องวิธีและถูกสุขลักษณะ ไม่เป็นอันตรายต่อผู้มารับบริการในโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและไม่เสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อออกสู่ชุมชน

2. ขอบข่าย

- ระเบียบปฏิบัตินี้ใช้ในการดำเนินการจัดการมูลฝอยในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม

3. ความรับผิดชอบ

1. เจ้าหน้าที่ทุกคนทุกระดับ รับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อกำหนดระเบียบปฏิบัติ
2. คณะกรรมการ IC/ENV รับผิดชอบ ควบคุมกำกับและประเมินผล
3. คณะกรรมการ ENV รับผิดชอบ วางแผน สนับสนุนและปรับปรุงคุณภาพ

4. คำจำกัดความ

1. **มูลฝอยทั่วไป** หมายถึง มูลฝอยที่เกิดจากการใช้ชีวิตประจำวันและจากการใช้ในสำนักงาน รวมถึงมูลฝอยที่เกิดจากแหล่งพักอาศัยทั่ว ๆ ไป ไม่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อ ได้แก่ มูลฝอยจากสำนักงาน เศษอาหาร ภาชนะพลาสติกที่สกปรก ฯลฯ ให้ใส่ ถุงสีดำ

2. **มูลฝอยติดเชื้อ** หมายถึง มูลฝอยที่เกิดจากกระบวนการรักษาพยาบาล การตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการให้ภูมิคุ้มกัน การทดลองเกี่ยวกับโรคและการชันสูตรศพหรือซากสัตว์ ได้แก่ สำลี ผ้าพันแผลที่สัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่งจากร่างกาย ชิ้นส่วนที่เกิดจากการผ่าตัด รวมถึงของมีคมต่างๆ ให้ใส่ กล่องสีแดง

3. **มูลฝอยอันตราย** หมายถึง มูลฝอยที่มีส่วนประกอบที่อาจทำให้เกิดอันตรายทั้งด้านปริมาณความเข้มข้น คุณสมบัติทางเคมี และคุณสมบัติทางกายภาพหรือเป็นมูลฝอยที่มีส่วนประกอบหรือปนเปื้อนด้วยสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ หลอดไฟฟ้า ถ่านไฟฉายที่หมดอายุ เทอร์โมมิเตอร์แตก ยาหมดอายุ สารเคมีที่ทิ้งแล้ว ภาชนะบรรจุยารักษาเมเร็ง แบตเตอรี่ น้ำยาเคมีต่าง ๆ ขวดบรรจุวัคซีนที่มีชีวิต ภาชนะที่มีแรงดัน เช่น กระป๋องสเปรย์ ยาฆ่าแมลง ให้ใส่ กล่องสีเทา ส่วนขยะจากเคมีบำบัดให้ใส่ถุงสีม่วง

4. **มูลฝอยรีไซเคิล** หมายถึง มูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือที่นำไปจำหน่ายได้ เช่น กระดาษ ภาชนะพลาสติก บรรจุภัณฑ์พลาสติกและโลหะ (กระป๋องน้ำอัดลม กระป๋องนม บรรจุภัณฑ์อุปกรณ์ทางการแพทย์) ขุดสายให้สารน้ำที่ไม่ได้ใช้ยาปฏิชีวนะและตัดบริเวณข้อต่อที่เป็นสายยางสีเหลืองทิ้งแล้ว ให้ใส่ถุงสีดำ

5. รายละเอียด

การจัดการมูลฝอยในหอผู้ป่วย ให้ปฏิบัติดังนี้

1. มูลฝอยทั่วไป ดำเนินการดังนี้

1.1 มูลฝอยทั่วไป เช่น มูลฝอยจากสำนักงาน เศษอาหาร ภาชนะพลาสติกที่สกปรก ทิ้งในภาชนะพลาสติกสีดำ

- 1.2 มุลฝอยทั่วไปอันตราย เช่น ขวดยาที่แตก หลอด ampule ยาที่หักแล้ว vial ยาทิ้งในขวดน้ำเกลือ เปล่าโดยการเจาะเปิดช่องแล้วทิ้งขวดยาเมื่อเต็มปิดด้วยกระดาษบริเวณช่องที่เจาะหรือทิ้งในกระป๋องยาและปิดฝาให้สนิท

การลำเลียง เมื่อปริมาณของมูลฝอยอยู่ในระดับ 2 ใน 3 ของถุงให้ดำเนินการขนย้ายมูลฝอยโดยให้คนงานรวบปิดปากถุงแล้วมัดด้วยเชือก ลำเลียงไปไว้จุดรับ-ส่งมูลฝอยของโรงพยาบาลเพื่อรอพนักงานขนขยะมารับไปโรงพักมูลฝอยของโรงพยาบาล และเทศบาลจะมารับไปดำเนินการต่อ

2. มุลฝอยติดเชื้อ ได้แก่

- 2.1 มุลฝอยที่เกิดจากกระบวนการรักษาพยาบาลทั้งในถุงพลาสติกสีแดง และไม่ให้นำลงลงในถุง
- 2.2 ของมีคม / เข็มฉีดยา ทั้งในกล่องสีแดงโดยไม่ต้องสวมปลอกเข็มเมื่อกล่องเต็มให้แกะฝาที่ติดอยู่กับกล่องออกมาปิดหลังจากนั้นลำเลียงส่งพร้อมมูลฝอยติดเชื้อของหน่วยงาน

การลำเลียง เมื่อปริมาณของมูลฝอยอยู่ในระดับ 2 ใน 3 ของถุงให้ดำเนินการขนย้ายมูลฝอยโดยให้คนงานรวบปิดปากถุงแล้วมัดด้วยเชือกฟางสีแดง โดยคนงานจะต้องแต่งกายตามหลัก Standard Precautions โดยการสวมหน้ากากป้องกัน ถุงมือยางหนา Mask และรองเท้าบูท ลำเลียงไปไว้จุดรับ-ส่งมูลฝอยของโรงพยาบาลเพื่อรอพนักงานขนขยะมารับไปโรงพักมูลฝอยของโรงพยาบาล

3. มุลฝอยอันตราย ได้แก่

- 3.1 ถ่านไฟฉาย ครอบสปเรย์ ให้ใส่ถุงพลาสติกรวบรวมส่งงานพัสดุเวลาเบิกอุปกรณ์ทดแทนหลังจากนั้นงานพัสดุนำส่งงานสวน
- 3.2 พรอทที่แตก ให้ใช้ไม้กวาดกวาดเศษพรอทแล้วนำไปใส่กระป๋องหรือขวดปิดฝาให้มิดชิดนำส่งให้พนักงานขนขยะและแจ้งให้พนักงานขนขยะทราบว่าเป็นมูลฝอยอันตราย
- 3.3 ยาหมดอายุ วัคซีน ขวดฟอร์มอลีนให้ใส่ถุงพลาสติกและให้ติดกระดาษระบุว่า “มูลฝอยอันตราย” นำส่งให้พนักงานขนขยะ
- 3.4 หลอดไฟฟ้า ให้งานช่างเป็นผู้รวบรวม ไปจุดฝังในบ่อมูลฝอยอันตรายของโรงพยาบาล

การลำเลียง คนงานนำส่งจุดรับ-ส่งมูลฝอยของโรงพยาบาล จากนั้นพนักงานขนขยะจะนำรถมาจอดรอที่บริเวณปลายทาง coverway ที่หน้าอาคารจ่ายกลางและนำไปฝังในบ่อกำจัดมูลฝอยอันตราย

4. มุลฝอยรีไซเคิล ได้แก่ จัดเก็บแยกขวดแก้ว ขวดพลาสติก และกระดาษ

- 4.1 ขวดแก้ว เช่น ขวดแอลกอฮอล์ รวบรวมใส่ถุงพลาสติก นำส่งให้พนักงานขนขยะ
- 4.2 ขวดพลาสติก เช่น กระปุกน้ำเกลือโดยให้นำน้ำเกลือในขวดออกให้หมด ขวดน้ำเปล่า ขวดน้ำยาที่เป็นพลาสติก รวบรวมใส่ถุงพลาสติก โดยให้แกะป้ายชื่อผู้ป่วยทิ้ง นำส่งให้พนักงานขนขยะ
- 4.3 กระดาษ รวบรวมใส่ถุงพลาสติก นำส่งให้พนักงานขนขยะ

การลำเลียง เมื่อได้รับมูลฝอยพนักงานขนขยะชั่งน้ำหนักและแจ้งให้หน่วยงานทราบปริมาณของมูลฝอยรีไซเคิลแต่ละกลุ่ม

การจัดสรรค่าตอบแทน หอผู้ป่วยที่จัดเก็บมูลฝอย 65% โรงพยาบาล 35%

5. การลำเลียงมูลฝอยจากหอผู้ป่วยไปจุดรับ-ส่งมูลฝอย

5.1 ให้คนงานเป็นผู้นำส่งโดยสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย และใส่รถปิดฝาให้มิดชิด ให้ชั่งน้ำหนักมูลฝอยแล้วลงข้อมูลในสมุดที่ได้จัดทำไว้ให้

5.2 ในการลำเลียงจะต้องใช้รถขนมูลฝอยที่จัดให้ กำหนดเวลาในการรับ-ส่งมูลฝอยวันละ 3 ครั้ง ได้แก่

- เวลา 06.30 น. - 07.30 น.

- เวลา 08.30 น. - 09.30 น.

- เวลา 14.30 น. - 15.30 น.

5.3 คนงานนำส่งจุดรับ-ส่งมูลฝอยของหน่วยงานโดยนำใส่รถเข็นที่มีถังและฝาปิดมิดชิด ลงลิฟท์ (กรณีอยู่ชั้นบน) แล้วไปตามเส้นทางนำส่งด้านข้างอาคาร 1 ไปตาม cover way จากนั้นพนักงานขนขยะจะนำรถมาจอดรอที่บริเวณปลายทาง coverway ที่หน้าอาคารจ่ายกลาง

6. บริษัทกำจัดมูลฝอยมาจัดเก็บสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันอังคารและวันศุกร์ และปฏิบัติดังนี้

6.1 พนักงานของบริษัทจะต้องแต่งกายตามหลัก Standard Precautions ทุกครั้ง

6.2 รถลำเลียงมูลฝอยต้องมีการควบคุมอุณหภูมิตามที่มาตรฐานกำหนด

6.3 ให้มีการทบทวนข้อตกลงในการขนย้ายทุก 6 เดือน

6.4 ให้มีการตรวจประเมินเตาเผาขยะอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

6.5 บริษัทต้องกำจัดมูลฝอยโดยวิธีเผาด้วยเตาเผามาตรฐาน

6.6 กำหนดให้ผู้ดูแลระบบมูลฝอย (นักวิชาการสาธารณสุข) สุ่มประเมินการปฏิบัติงานของบริษัททุก 3 เดือน

6. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

- บุคลากรทางการแพทย์แยกประเภทมูลฝอยได้ถูกต้อง

7. เอกสารอ้างอิง

- คู่มือป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม

7. ภาคผนวก

-